

Sygn. akt VIII U 1355/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Janina Kościelniak
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 4 czerwca 2014 r. w Gliwicach

sprawy (...) S.A.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy zlecenia i składki na FGŚP

na skutek odwołania (...) S.A.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 19 kwietnia 2013 r. **nr** (...)

z dnia 19 kwietnia 2013 r. **nr** (...)

1. oddała odwołanie,

2. zasądza od odwołującej (...) S.A. w P. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Janina Kościelniak

Sygn. akt VIII U 1355/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 kwietnia 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że zainteresowany M. G. jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek (...) S.A. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 01.09.2011r. do 28.02.2013r.

W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że w okresie od 01.03.2011r. do 28.02.2013r. zainteresowany został zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego przez (...) S.A. jako osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług. Organ rentowy dodał, że w okresie od 01.09.2011r. do 28.02.2013r. zainteresowany nie posiadał innego tytułu do podlegania obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym.

Drugą decyzją z dnia 19 kwietnia 2013r. organ rentowy jw. stwierdził, że płatnik składek (...) S.A. jest zobowiązany do opłacania składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od 01.09.2011r. do 30.04.2012r., od 01.06.2012r. do 30.06.2012r. i od 01.08.2012r. do 28.02.2013r.

W odwołaniu od powyższych decyzji, odwołujący (...) S.A., sprecyzowanym w piśmie procesowym pełnomocnika Spółki z dnia 06.11.2013r. (k. 19-20 akt sądowych) wniósł o ich zmianę poprzez uznanie, iż M. G. w okresie od 01.09.2011r. do 28.02.2013r. nie podlegał u płatnika (...) S.A. obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu oraz uznanie, że płatnik składek nie jest zobowiązany do opłacania składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od 01.09.2011r. do 30.04.2012r., od 01.06.2012r. do 30.06.2012r. i od 01.08.2012r. do 28.02.2013r.

Odwołująca zarzuciła, iż z uzasadnienia zaskarżonych decyzji nie wynika, by organ rentowy zweryfikował okoliczność, iż zainteresowany złożył odwołującej oświadczenie o posiadaniu innego tytułu podlegania obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i nigdy nie zgłaszał mu jakiegokolwiek zmiany w tym względzie. Odwołująca wskazała, iż podpisała z zainteresowanym umowę partnerską, zlecając zainteresowanemu pozyskiwanie odbiorców, którzy dokonywaliby zakupu oleju napędowego. Odwołująca dodała, że zainteresowany, wypełniając PIT-2 do celów podatkowych oświadczył, iż jest zatrudniony na pełny etat oraz otrzymuje najniższe wynagrodzenie w gospodarce, w związku z czym został zgłoszony przez Odwołującą wyłącznie do ubezpieczenia zdrowotnego i w okresie trwania współpracy odwołująca odprowadzała do ZUS składki zdrowotne. Odwołująca podała, że zainteresowany w okresie trwania umowy nie powiadomił odwołującej o zmianie stosunku pracy, jaka ponoć miała miejsce, stąd też odwołująca nie była świadoma obowiązku zmiany statusu ubezpieczenia zainteresowanego. W ocenie odwołującej obowiązek powiadomienia o zmianie zatrudnienia spoczywał na zleceniobiorcy, a za skutki braku informacji odpowiada zainteresowany.

W toku postępowania odwołująca zmodyfikowała stanowisko (na rozprawie w dniu 29.01.2014r.) wskazując, że umowa wiążąca odwołującą z zainteresowanym była umową o dzieło, w związku z czym odwołująca nie miała obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne.

W odpowiedzi na odwołanie (...) Oddział w Z. wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Wniósł nadto o zasądzenie od odwołującego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zainteresowany M. G. nie zajął stanowiska w sprawie. Wskazał, że po raz pierwszy zawarł umowę partnerską. Jego zdaniem zawarta z odwołującą umowa nie była umową o pracę ale nie wie, czy była to umowa zlecenia, czy umowa o dzieło i czy z tytułu wykonywania pracy na podstawie tej umowy powinny być odprowadzane składki do ZUS na ubezpieczenie społeczne.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Zainteresowany M. G., pozostając w zatrudnieniu na podstawie umowy zlecenia w firmie (...) w T., z zadeklarowaną przez płatnika składek podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości 2.000,00zł, zawarł w dniu 01.03.2011r. umowę partnerską z odwołującą (...) S.A. w P..

W umowie wskazano jako strony: - zainteresowanego jako Partnera Handlowego a odwołującą Spółkę jako Zleceniodawcę.

Z treści tej umowy wynika, że:

- w ramach umowy zainteresowany zobowiązał się do pozyskiwania odbiorców, którzy dokonywaliby zakupu oleju napędowego u Zleceniodawcy,

- za wskazanie odbiorcy na druku (...) dotyczącego niniejszej umowy Zleceniodawca będzie płacił Partnerowi Handlowemu prowizję w wysokości 1 grosz netto za każdy litr oleju napędowego zakupionego u Zleceniodawcy przez wskazanego przez Partnera Handlowego, odbiorcę,
- okresem rozliczenia był miesiąc kalendarzowy,
- prowizja zostanie wypłacona do 15 dnia miesiąca po miesiącu rozliczeniowym na podstawie faktury VAT wystawionej przez Partnera Handlowego na podstawie informacji przekazanej e-mailem na adres e-mailowy zainteresowanego przez Zleceniodawcę,
- Zleceniodawca nie pokrywa kosztów związanych z pracą Partnera Handlowego (kosztów przejazdów, reprezentacji itp.),
- do reklamy sprzedawanego przez Zleceniodawcę oleju napędowego zobowiązuje się Zleceniodawca, który sam decyduje o jej formie, treści i zakresie,
- umowa jest zawarta na czas nie oznaczony i może być rozwiązana z miesięcznym okresem wypowiedzenia na koniec miesiąca, lecz wypłata prowizji od wskazanych przez Partnera Handlowego odbiorców musi być realizowana przez cały okres zakupu oleju napędowego przez tych odbiorców.

W chwili podpisywania umowy partnerskiej z odwołującą, zainteresowany złożył pisemne oświadczenie, iż jest zatrudniony na pełny etat i osiąga wynagrodzenie w gospodarce narodowej w wymiarze najniższym.

Przedmiotem działalności odwołującej Spółki była dystrybucja paliw. Zainteresowany w ramach zawartej umowy z odwołującą poszukiwał nabywców paliwa. Zainteresowany w czasie trwania umowy z odwołującą pozyskał jednego odbiorcę, który podpisał z odwołującą umowę na dostawę paliwa. Zainteresowany otrzymywał wynagrodzenie w miesiącach, w których pozyskany przez niego dla odwołującej kontrahent, zakupił paliwo.

Umowa została rozwiązana z dniem 28.02.2013r. przez odwołującą, a zainteresowany został wyrejestrowany z ubezpieczeń od dnia 1.03.2013r.

Z analizy dokumentacji ubezpieczeniowej ZUS wynika, iż zainteresowany został zgłoszony przez odwołującą jako osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług (z kodem tytułu ubezpieczenia 411) do ubezpieczenia zdrowotnego w okresie od 01.03.2011r. do 28.02.2013r.

Odwołująca zadeklarowała w powyższym okresie podstawy wymiaru składek w każdym miesiącu oprócz maja 2012r. i lipca 2012r. w kwotach mieszczących się w przedziale od 38,90zł do 610,81zł.

Ponadto z danych organu rentowego (pismo ZUS z dn. 24.02.2014r. k.80) wynika, że zainteresowany został zgłoszony do obowiązkowego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego z innych tytułów w okresach:

- od 02.10.2010r. do 31.08.2011r. przez płatnika składek (...) Z. W. z tytułu zatrudnienia jako osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług (z kodem 411). W okresie od 01/2011r. do 08/2011r. płatnik składek zadeklarował za M. G. składki od postawy wymiaru, wynoszącej 2.000,00zł,
- od 24.09.2011r. do 11.03.2012r. przez Urząd Pracy w D. jako osoba bezrobotna, pobierająca zasiłek dla bezrobotnych,
- od 12.03.2012r. do 31.05.2013r. przez płatnika składek BUDO-MAT J. W. z tytułu zatrudnienia jako pracownik, w niepełnym wymiarze czasu pracy, tj. na 1/2 etatu. Płatnik składek BUDO-MAT zadeklarował za zainteresowanego składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od następujących podstaw wymiaru:
- w 03/2012r. w kwocie 511,36zł,

- od 04/2012r. do 12/2012r. w kwocie 750,00zł,

- od 01/2013r. do 05/2013r. w kwocie 800,00zł

Praca zainteresowanego, na podstawie umowy partnerskiej zawartej z odwołującą polegała na samodzielnym szukaniu potencjalnych nabywców, kontaktowaniu się z nimi, przeprowadzaniu osobistych rozmów lub telefonicznych oraz na przekazywaniu odwołującej danych osób zainteresowanych zakupem paliwa.

Według odwołującej, rezultat jaki powinien osiągnąć zainteresowany, wykonując umowę o dzieło, miał się przejawiać w pozyskaniu kontrahenta i zakupie przez tego kontrahenta paliwa. Umowa była rozliczana co miesiąc, zainteresowany otrzymywał wynagrodzenie, gdy kontrahent kupił i zapłacił za paliwo. Wynagrodzenie było ubezpieczonemu wypłacane 20 dnia każdego następnego miesiąca trwania umowy, oprócz maja i lipca 2012r.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: akt organu rentowego, dokumentacji dotyczącej zatrudnienia zainteresowanego u odwołującej, w tym dokumentacji płacowej k. 29 akt sądowych, zeznań świadków M. B. i M. W. czas nagrania 00:02:16 – 00:55:20 protokołu elektronicznego rozprawy z dnia 26.03.2014r., zeznań zainteresowanego – czas nagrania 00:01:47 - 00:42 protokołu elektronicznego rozprawy z dnia 29.01.2014r., zeznań Prezesa Zarządu A. P. w charakterze odwołującej czas nagrania – 00:05:00-00:20:00 protokołu elektronicznego rozprawy z dnia 04.06.2014r.

Sąd ocenił zebrany materiał dowodowy jako wystarczający i kompletny do poczynienia ustaleń faktycznych i wydania w sprawie rozstrzygnięcia. Sąd nie dał wiary zeznaniom świadków oraz przesłuchanemu za odwołującą Prezesowi Zarządu Spółki w takim zakresie, w jakim zeznali, że w chwili zawarcia umowy z zainteresowanym, zamiarem stron było zawarcie umowy o dzieło, albowiem przeczą temu zarówno treść umowy, jak i sposób jej realizacji, a także pozostałe okoliczności ustalone w sprawie, które zostaną szczegółowo omówione w rozważaniach Sądu.

Mając powyższe na uwadze Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy wyjaśnić, że organ rentowy ma uprawnienia do kontroli w zakresie podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, a także do badania ważności i rodzaju umów cywilnoprawnych, stanowiących tytuł tego podlegania i może wydawać decyzje w tym przedmiocie. Zgodnie, bowiem z art. 68 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. 2013, poz. 1442 ze zm.) do zakresu działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych należy między innymi stwierdzanie i ustalanie obowiązku ubezpieczeń społecznych. Po myśli natomiast art. 83 ustawy, ZUS wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw w szczególności dotyczących zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i przebiegu ubezpieczenia.

W rozpoznawanej sprawie spór sprowadzał się do kwestii, czy zainteresowany podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 01.09.2011r. do 28.02.2013r. z tytułu wykonywania cywilnoprawnej umowy partnerskiej z dnia 01.03.2011r., zawartej z odwołującą, a nadto czy odwołująca jako płatnik składek zobowiązana jest z tego tytułu, do opłacania składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okresy wskazane w zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z art. 6 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi dalej zleceniobiorcami, oraz są osobami z nimi współpracującymi, z zastrzeżeniem ust.4.

Z kolei stosownie do treści art. 12 ust.1 cytowanej ustawy, osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu.

Obowiązek ubezpieczenia, wynikający z powyższych przepisów, zgodnie z art. 13 pkt 2 wskazanej ustawy, trwa od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy.

Ponadto z art. 9 ust. 1a powołanej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynika, że ubezpieczeni wymienieni w ust.1 tego przepisu (m. in. pracownicy), których podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy, w przeliczeniu na okres miesiąca jest niższa od określonej w art. 18 ust. 4 pkt 5a (tj. minimalnego wynagrodzenia), podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów, z zastrzeżeniem ust. 1b i art. 16 ust. 10a.

Zdaniem Sądu, nie ulega wątpliwości, że w okresie objętym zaskarżoną decyzją, zainteresowany podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu umowy cywilnoprawnej z dnia 1.03.2011r. zawartej z odwołującą, na podstawie powołanych wyżej przepisów.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe jednoznacznie bowiem wykazało, że umowa zawarta pomiędzy zainteresowanym a odwołującą z dnia 1.03.2011r., nazwana umową partnerską, jest umową cywilnoprawną, o której mowa w art.6 ust.1 pkt 4 ustawy systemowej oraz że w spornym okresie zainteresowany nie posiadał innego tytułu ubezpieczenia, który zwalniałby go z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu przedmiotowej umowy.

Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego, umowa zainteresowanego z firmą (...) została rozwiązana z dniem 31.08.2011r., następnie zainteresowany zarejestrowany był w PUP jako osoba bezrobotna, po czym w okresie od dnia 12.03.2012r. do 31.05.2013r. zatrudniony był na podstawie umowy o pracę w BUDO-MAT J. W.. Jednakże zatrudnienie w firmie (...) było zatrudnieniem w połowie wymiaru czasu pracy, za wynagrodzeniem nie przekraczającym 800,00zł., czyli minimalnego wynagrodzenia w kraju, a zatem w myśl powołanego wyżej art.9 ust.1a ustawy systemowej, nie zwalniało zainteresowanego z obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy zawartej z odwołującą.

Niewątpliwie okoliczność podnoszona przez odwołującą, iż zainteresowany nie poinformował jej o ustaniu z dniem 31.08.2012r. zatrudnienia, z którego były odprowadzane składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne, nie ma żadnego znaczenia dla sprawy, w szczególności nie wyłącza podlegania zainteresowanego tymże ubezpieczeniom w spornym okresie z tytułu umowy zawartej z odwołującą oraz nie wyłącza obowiązku odwołującej zapłaty należnych składek. Podkreślić bowiem należy, że zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym zostały jednoznacznie uregulowane przepisami powołanej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, natomiast przepisy te nie przewidują takich okoliczności jako przyczyny wyłączenia z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

W ocenie Sądu za bezzasadny również należało uznać argument podniesiony przez odwołującą już w toku postępowania przed Sądem, iż zawarta przez odwołującą z zainteresowanym umowa z dnia 01.03.2011r., nazwana umową partnerską, jest faktycznie umową dzieła a nie umową zlecenia, w związku z czym odwołująca nie miała obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne.

Co do zasady strony mają pełną swobodę w zakresie kształtowania treści łączącego je stosunku zobowiązaniowego (tzw. zasada swobody umów) - z tym, że treść ani cel stosunku prawnego nie mogą sprzeciwiać się właściwości (naturze) tego stosunku, ustawie, ani zasadom współżycia społecznego - art. 353¹ k.c.

Umowa o dzieło należy do kategorii tzw. umów rezultatu i zgodnie z art. 627 kc przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Samo dzieło może mieć charakter materialny jak i niematerialny [np. wygłoszenie wykładu]. Dzieło winno być konkretne i indywidualnie oznaczone. Istotą umowy o dzieło jest więc osiągnięcie określonego przez strony, zindywidualizowanego rezultatu w postaci materialnej lub niematerialnej. Jednym z kryteriów pozwalających na odróżnienie umowy o dzieło od umowy o świadczenie usług jest możliwość poddania umówionego rezultatu (dzieła) sprawdzianowi na istnienie wad fizycznych. Dodać też należy, że cechą dzieła w umowie o dzieło jest samoistność rezultatu, która wyraża się z chwilą ukończenia dzieła przez

autonomiczną wartość w obrocie (patrz wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 10 października 2012 r. III AUa 698/12).

Umowa zlecenia jest natomiast jedną z tzw. umów starannego działania. Przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie (art.734 kc). Zgodnie zaś z art.750 kc do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. To odesłanie oznacza, że umowa zlecenia jest umową, którą należy interpretować szeroko przy ocenie jakiego rodzaju umowa łączy strony stosunku cywilnego, a ze względu na powszechność w obrocie tego rodzaju umów, tj. umów do których znajduje zastosowanie art.750 kc, umowy te nazywane są również umowami zlecenia. Odesłanie to znajduje zastosowanie wówczas, gdy przedmiotem umowy jest dokonywanie czynności faktycznych, a umowa nie jest unormowana w przepisach dotyczących innych umów nazwanych jak umowy o dzieło, agencyjnej, komisji itp. Choć umowy zlecenia i o świadczenie usług również zakładają dążenie do osiągnięcia pewnego rezultatu, to jednak działający z zachowaniem należytej staranności zleceniobiorca – w razie niezrealizowania celu umowy – nie ponosi odpowiedzialności za niewykonanie zobowiązania. Umowa zlecenia nie przewiduje konkretnego rezultatu jako koniecznego do osiągnięcia – nie wynik zatem, lecz starania w celu osiągnięcia tego wyniku są elementem wyróżniającym dla umowy zlecenia tj. elementem przedmiotowo istotnym. Natomiast w przypadku umowy o dzieło niezbędne jest, aby starania przyjmującego zamówienie doprowadziły do konkretnego, indywidualnie oznaczonego rezultatu, jako koniecznego do osiągnięcia.

Umowę o dzieło odróżnia zatem od umowy zlecenia konieczność jej sfinalizowania w każdym wypadku konkretnym i sprawdzalnym rezultatem, czyli konieczność ukończenia dzieła.

W razie sporu co do rodzaju zawartej umowy cywilnoprawnej zastosowanie znajdują dyrektywy interpretacyjne zawarte w art. 65 § 2 kc, zgodnie z którym w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. O materialnoprawnym charakterze kontraktu nie decyduje nazwa nadana mu przez strony, lecz treść czynności cywilnoprawnej, na którą składają się prawa i obowiązki stron umowy, czyli sposób wykonywania danej umowy w praktyce.

Odnosząc powyższe rozważania do rozpoznawanej sprawy, ustalonego stanu faktycznego, w tym sposobu wykonania umowy łączącej zainteresowanego z odwołującą, stwierdzić należy, że umowę tę należy ostatecznie zakwalifikować jako umowę o świadczenie usług, do której z mocy art.750 kc należy stosować odpowiednio przepisy o zleceniu, a nie jako umowę o dzieło.

Za kwalifikacją prawną spornej umowy jako umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy o zleceniu, przemawia przede wszystkim zamiar stron przy zawieraniu tejże umowy oraz sposób jej wykonywania. Zdaniem Sądu, przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe jednoznacznie wykazało, iż rzeczywistą wolą stron umowy oraz celem umowy było stałe świadczenie usług, a nie wykonanie konkretnego dzieła, indywidualnie oznaczonego. Do obowiązków zainteresowanego należało bowiem stałe poszukiwanie potencjalnych kontrahentów odwołującej, jej przyszłych klientów. Zainteresowany jeździł do potencjalnych klientów, przedstawiał ofertę odwołującej, przekazywał odwołującej dane osób zainteresowanych kupnem paliwa. Obowiązki te, w ocenie Sądu, nie mają charakteru dzieła, ponieważ polegają na wykonywaniu pewnych powtarzających się czynności, bez konieczności osiągnięcia rezultatu mającego postać materialną lub niematerialną w rozumieniu przepisów kc. Ocena ta koresponduje także z faktem, że umowa wykonywana była na rzecz podmiotu, który stale w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej zajmuje się czynnościami danego rodzaju, w tym wypadku dystrybucją paliwa. Przy wykonywaniu umowy zainteresowany korzystał ze swobody w zakresie doboru potencjalnych kontrahentów, ilości i terminów odbytych spotkań, miejsc spotkań, wykonanych rozmów telefonicznych, liczby przekazanych danych osób zainteresowanych kupnem paliwa, charakterystycznej również dla umowy nienazwanej o świadczenie usług.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadków i strony odwołującej, że zamiarem stron przy zawieraniu przedmiotowej umowy było zawarcie umowy o dzieło. Z zeznań tych wynika, że rezultatem czyli, wykonanym przez zainteresowanego dziełem, miało być każdorazowe zawarcie umowy handlowej z każdym kolejnym pozyskanym przez zainteresowanego

kontrahentem i zakupienie przez tego kontrahenta każdego litra paliwa. Odwołująca argumentowała, że zawarta między stronami umowa jest umową koniecznego rezultatu, gdyż zainteresowanemu przysługiwało wynagrodzenie dopiero wtedy gdy pozyskany przez niego kontrahent, nie tylko zawarł umowę handlową ale zakupił paliwo. Wynagrodzenie to ustalono w formie prowizji w wysokości 1 grosza netto od każdego litra paliwa zakupionego u odwołującej przez kontrahenta wskazanego przez zainteresowanego. Jeśli kontrahent nie kupował paliwa, to zainteresowanemu nie wypłacano wynagrodzenia. Tak też wynika z zeznań przesłuchanych świadków i odwołującej.

Zdaniem Sądu rzeczywistym zamiarem odwołującej i zainteresowanego było zawarcie umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy o zleceniu. Wskazuje na to zarówno treść tejże umowy, określająca odwołującą jako Zleceniodawcę (podczas gdy w umowie o dzieło stronami są zamawiający i przyjmujący zamówienie), a także pozostała dokumentacja pracownicza, sporządzona przez odwołującą zgromadzona w sprawie, w tym zestawienie rachunków do umowy zlecenia zainteresowanego (k. 8 akt sądowych). Także oświadczenie, które zainteresowany składał przy podpisaniu umowy partnerskiej o fakcie pozostawania w zatrudnieniu i osiąganiu wynagrodzenia co najmniej minimalnego, złożenia którego wymagała odwołująca, świadczy o zamiarze zawarcia tego rodzaju umowy, albowiem takie informacje niewątpliwie mają znaczenie przy umowie zlecenia i innej umowie o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, w zakresie konieczności odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne, a nie przy umowie o dzieło. Nadto sama odwołująca w odwołaniu wskazała na taki rodzaj przedmiotowej umowy, określając strony umowy jednoznacznie jako zleceniodawcę i zleceniobiorcę i powołując się na argumenty dotyczące umowy zlecenia. Wreszcie za przyjęciem, że strony łączyła umowa o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy o zleceniu, przemawia okoliczność faktycznego zgłoszenia zainteresowanego do ubezpieczenia zdrowotnego w okresie trwania tejże umowy z symbolem 411.

Nie do przyjęcia w ocenie Sądu są argumenty odwołującej, podnoszone w zeznaniach Prezesa Zarządu (z zawodu prawnika), czy też wyjaśnienia świadka M. W. (głównego księgowego i Prokurenta), że wszystkie powyższe czynności zostały wykonane omyłkowo, z przyzwyczajenia, czy też z powodu nadgorliwości księgowej, zwłaszcza że odwołanie od zaskarżonej decyzji zostało przez nich osobiście podpisane.

Dodać należy, że zainteresowany i odwołująca zawarli umowę na czas nieoznaczony, co oznacza zamiar stałej współpracy stron umowy, podczas gdy co do zasady umowa o dzieło oznacza współpracę stron o charakterze incydentalnym. Z istoty umowy o dzieło wynika, że strony takiej umowy przewidują termin na wykonanie konkretnego, indywidualnie oznaczonego dzieła, a przyjmujący zamówienie ponosi odpowiedzialność za niewykonanie dzieła w terminie, określoną przepisami kodeksu cywilnego. Natomiast stałe wykonywanie umowy, mającej za przedmiot powtarzalne i takie same usługi, nie pozwala na uznanie, że w rzeczywistości jest to indywidualna umowa o dzieło.

Sąd nie podziela stanowiska odwołującej, że dziełem wykonanym przez zainteresowanego na podstawie przedmiotowej umowy, było zakupienie paliwa przez pozyskanego przez niego kontrahenta, od którego zależało wynagrodzenie zainteresowanego. W ocenie Sądu zakupowi paliwa przez pozyskanego kontrahenta, w żaden sposób nie można przypisać cech dzieła indywidualnie oznaczonego w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego,

Dokonując powyższej oceny Sąd miał na uwadze wkomponowaną w konstrukcję umowy o dzieło instytucję rękojmi za wady fizyczne dzieła oraz postanowienia przepisów kodeksu cywilnego, dotyczące wydania, odbioru, utraty i zniszczenia dzieła, a także materiałów, z których ma być ono wytworzone. Zdaniem Sądu, nie ulega wątpliwości, że nie jest możliwe poddanie czynności wykonywanych przez zainteresowanego sprawdzianowi na istnienie wad fizycznych. Ponadto z umowy zawartej z odwołującą nie wynika odpowiedzialność za wady dzieła, a odpowiedzialność wykonawcy dzieła za wady, należy do istotnych warunków umowy o dzieło. Natomiast sposób wypłaty wynagrodzenia za wykonaną usługę, ustalony przez strony w umowie z całą pewnością nie świadczy o tym, że przedmiotowa umowa była umową o dzieło.

Reasumując, w świetle powyższych okoliczności i przedstawionych rozważań, Sąd podzielił stanowisko organu rentowego i uznał, że stosunek prawny łączący zainteresowanego z odwołującą w rzeczywistości był umową o

świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy o zleceniu, czyli umową, o której mowa w art. 6 ust.1 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, a tym samym przy braku innego tytułu obowiązkowego ubezpieczenia społecznego w okresie wskazanym w zaskarżonej decyzji z dnia 19.04.2013r., który zwalniałby zainteresowanego z obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym z innych tytułów, zainteresowany podlega w spornym okresie obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu umowy zawartej z odwołującą z dnia 1.03.2011r., na mocy powołanych na wstępie przepisów ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Za słuszną zatem należało uznać zaskarżoną decyzją organu rentowego z dnia 19.04.2013r., dotyczącą podlegania zainteresowanego obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, z tytułu pracy wykonywanej na podstawie umowy zawartej z odwołującą.

W konsekwencji za prawidłową również należało uznać drugą zaskarżoną decyzję organu rentowego z dnia 19.04.2013r., którą organ rentowy stwierdził, że odwołująca jako płatnik składek, zobowiązana jest do opłacania składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w okresach wskazanych w tej decyzji.

Zgodnie bowiem z art.9 ustawy z dnia 13.07.2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. z 2014r. poz.272 t. jedn. z późn. zm.), pracodawca jest obowiązany opłacać składki za pracowników na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Natomiast z art.10 ustawy wynika, że pracownikiem, o którym mowa w art.9, jest osoba fizyczna, która zgodnie z przepisami polskiego prawa, pozostaje z pracodawcą w stosunku pracy lub jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę nakładczą albo wykonuje pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym, stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.

Zdaniem Sądu, nie ulega wątpliwości, że odwołująca zobowiązana jest do opłacania składek za zainteresowanego na FGŚP na mocy powołanych wyżej przepisów, skoro z poczynionych przez Sąd ustaleń jednoznacznie wynika, że zainteresowany wykonywał pracę na jej rzecz, na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z art.750 kc, stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił odwołanie odwołującej Spółki od obu zaskarżonych decyzji z dnia 19.04.2013r., na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. jako bezzasadne.

W punkcie drugim orzeczenia, Sąd zasądził od odwołującej na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Z. kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z § 11 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. (j.t. Dz. U. Z 2013r., poz. 490 ze zm.), mając na uwadze, że odwołanie dotyczyło dwóch decyzji.

SSO Janina Kościelniak